

**ชื่อวิทยานิพนธ์** : การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม  
แผนกสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

**ผู้วิจัย** : พระชาญ ฐานธโม

**ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)

**คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**

: พระเทพปริยัติเมธี ผศ.ดร. ป.ธ.๙., กศ.ม., พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

: ผศ.ดร.วรฤต เกื่อนช้าง ป.ธ.๙, ศษ.บ., ศศ.ม., (บริหารอุดมศึกษา)

**วันสำเร็จการศึกษา** : ..... / ..... / ๒๕๕๖

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาบริบทของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ๒) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและรูปแบบในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์

โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู และประชาชนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน จำนวน ๖๘๕ รูป/ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม(Mixed Research) รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (In-depth Interview) วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบโดยการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test ) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA ) และสรุปข้อมูลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้

ผลการวิจัย พบว่าส่วนมากผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ อ.เมือง จ.นครสวรรค์ ในระดับปานกลางเป็นจำนวน ๑๙ ข้อ ในจำนวนข้อสอบถามทั้งหมด ๒๐ ข้อ คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐๐ มีเพียง ๑ ข้อ ก็คือข้อที่ ๑๘ ที่กล่าวว่าท่านมีส่วนร่วมในการเงินการบัญชีพัสดุสินทรัพย์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมเพียงใด ที่มีระดับความคิดเห็นน้อย ส่วน ข้อที่ผู้ตอบให้คะแนนมากที่สุด คือข้อที่ ๑๔ ที่กล่าวว่า ท่านมีส่วนในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการโรงเรียนพระปริยัติธรรมเพียงใด ( $\bar{X} = ๒.๗๘$ ) เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ แจกแจงตามเพศ พบว่า t-test ของข้อที่ ๓ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๑ ข้อที่ ๑๒ ข้อที่ ๑๕ ข้อที่ ๑๗ และข้อที่ ๒๐ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ .๐๕ มีเพียงข้อที่ ๑๙ ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑ แสดงว่าข้อของเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารโรงเรียนปริยัติธรรมมีเพียง จำนวน ๘ ข้อ ในทั้งหมด ๒๐ ข้อ คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐๐ ดังนั้นจึง ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ ๑ ที่ตั้งไว้

โดยสรุปการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ คณะกรรมการ การศึกษาของโรงเรียนมีความพึงพอใจมากที่มีส่วนร่วมในการจัดการบริหารโรงเรียน ปัญหาที่สำคัญคือเวลาการประชุม สภาพเศรษฐกิจของชุมชน คุณวุฒิการศึกษาของคณะกรรมการ ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียน คือ ความรู้ความสามารถของ คณะกรรมการ อุปสรรคที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการขาดงบประมาณ ขาดการสื่อสารที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สภาพแวดล้อมของโรงเรียนกับชุมชนรวมถึงตัวนักเรียนเองที่ขาดการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนั้นผู้ปกครองของนักเรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับการติดตามผลของการมีส่วนร่วมของชุมชนพบว่าขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานใน ๔ ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ปัจจัยที่ค้นพบอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อสมาชิกในคณะกรรมการสถานศึกษา คือคณะกรรมการฝ่ายประชาชน มีรายได้น้อย ดังนั้น คณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นคณะกรรมการการศึกษาที่ไม่ขาดประชุมเป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนมี ๘ ระดับ เป็นพันธกิจ ๔ ประการ และเป็นการปฏิบัติตามภารกิจ และรายงานผลอีก ๔ ประการ

**Thesis Title** : The Community Participation In Educational Administration of General Buddhist Scripture Schools Muang District, Nakhonsawan Province.

**Researcher** : Phra chan tanatammo

**Degree** : Master of Arts (Educational Administration)

**Thesis Supervisory Committee**

: Asst. Prof. Dr. Phra Theppariyatmethee  
Pali IX, M.E.d., Ph.D. (Buddhist Studies.)

: Asst. Prof. Dr. Worrakrit Thuenchang  
Pali IX, B.A, M.A., Ph.D. (Ad.Hi.Ed.)

**Date of Graduation** : ..... 2013

### ABSTRACT

The objectives of the study were as follows: 1) to study the context of the communities' Participation in which they appeared in the General Buddhist Scripture Schools Muang District Nakhonsawan Province 2) to study the opinions of the communities' participation in educational administration of General Buddhist Scripture Schools Muang District Nakhonsawan Province 3) to study the involvement of the communities' participation in educational administration of General Buddhist Scripture Schools Muang District Nakhonsawan Province.

The research method of this study used a Mixed Research. The sample used in this study was taken from school administrators, school board committees, teachers and related people of Sup-district Administration Organization for 261 respondents. The data have been collected by questionnaire and interview form. The data have been analyzed by means of frequency, percentage, mean and standard deviation. The tests of hypotheses have been performed by t-test and One Way ANOVA (F-test). The findings revealed that most of the respondents had given the mean scores for 19 items of 95 percent. There was only one item which was having the lowest score that was the participation in financial accounting and inventory assets. The fourteenth item had the highest mean scores which referred to the participation in enhancing the efficiency of operation of the General Buddhist Scripture Schools ( $\bar{X} = 2.78$ ).

In summary The Involvement of The communities' participation In Educational Administration of General Buddhist Scripture schools, Muang District, Nakhonsawan Province. The schools Board committees of Wat Nongpling school had been satisfied in communities' participation. The important problems of

communities' participation were at The meeting time, economic conditions of the community and educational qualification of The members. The factors that promoted The communities' participation depending on the capacity of the school board and staff of the community. The barriers of communities' participation were Lack of the budget, lack of good communication, environment for students and lack of knowledge on their own. Furthermore, the parents had no involvement about school curriculum. If considering to the follow-up study of educational administration, there were lack of follow-up in four aspects viz academic, fiscal budget, personnel management, personnel and general management, The another issue regarding school board members were as family income, occupation. It was found that the parents who served as government officials and government enterprise employees were involved at high level. The school as a part of educational quality assurance consisted of 8 steps 4 school missions and for 4 school operation. The 4 school missions comprised of academic, fiscal budget, personnel and general management. The school operation consisted of planning and monitoring, operating, evaluation, selecting the important issues for improvement and reporting.